

# DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. szám  
Hírdetés (Arany Bika-bérlés). — Telefon: 113 (7 mellék-  
számokkal). Szerkesztésig hivatalos órák délután 3—7-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ  
Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. szám.  
Arany Bika-bérlés) félelem. Telefon: 113 (7 mellék-  
számokkal). — Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6 óráig.

## Türelem

**„Az igazi türelem nem az erőtlenségnek, hanem a sok erőnek jele.”**

Uj demokratikus életünket akadályokkal küzdve kell felépítenünk. Ezek az akadályok azonban igen sokszor nemcsak a veszített háború szörnyű rombolásából, hanem önhibánkból törnyosulnak a demokratikus életforma megvalósításáért. Nézzünk már egyszer ezeknek a hibáknak bátran a szemébe, mert minél inkább elkendőzzük ezeket a hibákat, annál nehezebben tudjuk megvalósítani kitűzött célunkat, a magyar demokrácia teljes kiejtését.

Első nagy hibánk, hogy a különböző társadalmi osztályok a legtöbbször képzelt okok, sőt igen sokszor felelőtlenek által mesterségesen szított okok alapján, adáz gyűlölettel viseltettek egymással szemben. Második hibánk, hogy a különböző pártokhoz tartozó magyarok ellenségesnek néznek egymással szemben. Ugy gondolva, ha nem az a partigazolvány van a zsebében, mint önéki, akkor már halálos ellenség, mert másként gondolja megvalósítani az egyebekben minden párt által vállalt demokráciát. Harmadik hibánk, hogy a demokratikus életformát sokan, mégpedig igen sokan nem értik meg, félremagyarázzák, vagy úgy magyarázzák, ahogy az ő egyéni vagy osztálybeli érdekeiknek megfelel.

Az első bizony a legveszedelmesebb, mert a demokráciát, amely a legteljesebb egyenlőség és szabadság alapján kell hogy felépüljön, gyűlölettel vagy terrorral tovább építeni nem lehet. Megértés, egymás megbecsülése szükséges ahhoz, hogy ideális, demokratikus életet élhessünk.

Második hibánkat pedig úgy tudjuk kiküszöbölni, ha egymás politikai partállását megbecsüljük. Tisztesseges, felvilágosított, érveikkel alátámasztott politikai harcot kell vívniunk, ahol nem egymás lebecsülése, okatlan meggyanúsítása legyen a fegyverünk, hanem az érveknek logikus felsorakoztatása. A megbecsülés az, amely mindannyiunkat a megértés útjára vezet, ahol egymásra találunk s egymás mellett békés egyetértésben élhetünk.

Harmadik hibánkat szintén igen súlyos hiba. Az, hogy valaki jó demokrata legyen, ismernie kell azt, hogy mit jelent a demokrácia. Semmiestre sem azt, hogy az kerüljön felül, aki alul volt; de azt sem jelenti, hogy az, aki felül volt, továbbra is zsarnoki módon uralkodjon a gyöngék felett. — A demokratikus uralom nem jelent osztályuralmat. Szabadságot, kultúrámberezh il'ő életet követel minden dolgozó ember számára. A szellemi felsőbbeséget teljes mértékben elismeri, megbecsüli. Jogot ad minden embernek a nép által hozott törvényeken belül; de kötelességet is ró minden emberre, aki a népmozgalmakhoz tartozik. — A néptöbbség uralkodik a nép felett, azonban úgy, hogy a kisebb-

## 60-80 millió forint zöldhitelet kapnak a gazdák

A Tisza Jobbparti Földművelésügyi Tanács vasárnap tartotta második rendes ülését Verpeléten. Bárányos Károly földművelésügyi miniszter kijelentette, hogy a gazdáknak terményelőlegként zöldhitelet formájában 60—80 millió forintos kölcsönt folyósítanak majd. Ezzel az összeggel a mezőgazdasági termelés minden igénye kielégíthető lesz. A munkanélküliség

megoldását a vízügyi munkálatok mielőbbi megkezdésével, továbbá a termelés intenzívitásának fokozásával tartja megoldhatóknak. Arra a több felszólalásban elhangzott kívánságra, hogy a mezőgazdasági termények értékesítésébe a parasztságnak is legyen beleszólása, a miniszter utalt a most folyó szervezési munkákra, amelyek arra irányulnak, hogy mind a bel-, mind

pedig a külföldi értékesítés problémáját a parasztság vegye kezébe és oldja meg saját előnyére. Végül a hároméves tervet ismertette a miniszter nagy részletességgel, rámutatva arra, hogy itt a földművelésügyi tanácsokra nagy és fontos feladatok várnak, amelyek azonban csak az érdekvépviseletnek a községekben való megszervezésével oldhatók meg.

## Nem harcra, hanem munkára készülünk! Balogh István államtitkár a Kisgazda Párt történelmi szerepéről, hivatásáról és feladatáról

A Független Kisgazda Párt vasárnap délelőtt Budapesten nagygyűlést rendezett, amelyen Balogh István államtitkár, a Kisgazda Párt főtitkára mondott beszédet.

— A koalícióban — mondotta — minden pártunk meg van a maga történelmi hivatása, feladata és mindazok, akik egy párt élén állnak, gondviselésük misszióját töltik be a magyarság érdekében. A Kisgazda Párt a fék szerepét tölti be, csak arra kell vigyáznunk, hogy ez a fék ne legyen nagyon merev, vagy olyan, hogy az utolsó pillanatban felmondja a szolgálatot, — hanem olyan, amelyre nyugodtan számíthatnak azok, akik határozott irányban a demokrácia felé, és csak ellenőrizhető tempóban akarnak haladni.

— Nem harcra, hanem munkára készülünk — mondotta. — De hogy nyugodtan tudjunk dolgozni, különben most, a hároméves terv elején, ahhoz politikai biztonság is kell a koalíción belül, de a Kisgazda Párton belül.

Hangsúlyozta az államtitkár, hogy a Kisgazda Pártnak csak az lehet tagja, aki annak programját vállalja. Külpolitikai tekintetben a Kisgazda Párt őszinte barátságot és minél jobb együttműködést kíván kiejpíteni a nyugati nagyhatalmakkal, de ugyanakkor nem kívánunk lazítani azon a szoros köteléken, amely már Debrecenben az első hónapokban szövődött Moszkva és Budapest között; sőt szeretnénk még bensőbb és zavartalanabb bizalmi légkört kiejpíteni,

seget nem taszítathja a rabszolgaságba. A gondolat, szólás- és sajtószabadságot megbecsüli. A magántulajdont megvédelmezi. A kollektívizmusnak teret enged addig a határig, amíg az egyetemes közönség érdekeit szolgálja. A társadalmi választásokat megsemmisíti. Kiküszöböli azt a téves felfogást, hogy a technikai munkát végző magyar ellenséget lásson a szellemi munkát végző magyarban. A paraszthoz nem legyészkedik, hanem magához emeli s lehetővé teszi neki, hogy kultúrában az értelmiség színvonalára emelkedjék. Az igazi demokrácia a hitélet alapján nyugszik, s erkölcsi erőit ebből meríti. A vallási türelmetlenséget nem ismeri, mert alapítéle-

te, hogy gazdasági, társadalmi és kulturális együttműködésünk minél eredményesebb legyen.

— A Kisgazda Párt szerepe történelmi, mert a demokrácia bástyáján belül a magyarság polgári jövőjének záloga. Ezt a sokat szenvedett népet mi nem akarjuk még egyszer önző célokért, vagy ostoba külpolitikai kísérletekért áldozatul odadobni. Ez a nemzet még egyszer ekkora vérvesszeséget nem bírta el és még egyszer sirjából felkelni nem tudna.

Az államtitkár után Kövágó József polgármester, majd Bog-

nár József szólalt fel. Ez utóbbi annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy az elkövetkezendő időben a koalíciós politika mai kereteinek fenntartására fokozott mértékben szükség lesz. — Ma egyik demokratikus párt nélkül sem lehet Magyarországon demokráciát építeni. Magyarországon éppen úgy, mint a többi európai országokban, a Kommunista Párt nélkül nem lehet demokráciát építeni. — Az bizonyos, hogy semmiféle politikai rendszer nem tudja magát fenntartani a parasztság nélkül.

## Magánkezdemenyezés nélkül nincs elég munkaalkalom

Az Ipartestületek Országos Központjának vasárnapi tisztújító ülése elmaradt, annak ellenére, hogy a vidéki iparosság nagy része már szombaton Budapestre érkezett. A váratlan halasztás érthető elégedetlenséget keltett a kisiparosság körében.

A Budapestre érkezett iparosok kisgazdapárti csoportja szombaton este a Debrecen-étteremben tartott megbeszélést. Gálk József nemzeügyelősi képviselő után Balogh István államtitkár, a Kisgazda Párt főtitkára szólalt fel.

A Kisgazda Párt — mondotta — az ipari munkásság tevékenységét a legnagyobb mértékben elismeri, de túlzás, hogy egyedül csak az ipari munkásság állta meg a helyét. A polgár, az iparos, kereskedő, tisztviselő is hozzájárult az igát, ugyanúgy rendezte az üzletét, mint a munkás a

gyárakat. A gyárak, üzemek, ahol az ipari munkásság dolgozik, megkapták az állami támogatás maximumát, a kisemberek nem! És ha politikailag indokolt az ipari munkásság támogatása, — indokolt a magánkezdemenyezés támogatása is.

A MEMO-Sz küldöttség vezetőjével lefolytatott beszélgetéséről szólott ezután Balogh államtitkár. Ha a magántulajdont és a tőkét jobban megbecsüljük, akkor lesz munka. Ha azonban politikai elfogultsághól a magánkezdemenyezést megbénítjuk, akkor nem tudjuk megoldani a munkanélküliséget. Nincs más út: a tőkét elő kell csalni, vagy újra fenyeget az infláció. Ennek pedig meg a gondolatától is irtóznak. Amíg a háztulajdon bruttó bevételeinek 80 százaléka adóra megy, 20 százaléka pedig tatarozásra, addig

az építőmunkásnak nem lehet kenyeret adni. Nem lehet a politikai kérdésekkel szembeállítani a gazdasági kérdéseket.

A polgár nem szereti a szenvedést. De minden méltánytalanság ábronce, amely szertebe kovácsolja. Tessék nézni a marxista pártokat — mondotta. — Egy gombnyomásra tizedes ember van az utcán. (Közvetítés: Majd mi is kimegyünk.) Ez az — ezt akarom elérni! — kapcsolódott bele a közbeszólás Balogh államtitkár. De hiába van mind, ha a polgárság nem mondja el panaszát. Neki is szabad. El is fogjuk mondani, de először legyen táborunk tiszta! Ne engedjük, hogy a reakció köznék férközök!

Ezután a váratlanul elmaradt IPOK választásokról beszélt Balogh István államtitkár. Az a körülmény — mondotta —, hogy a választásokat elhalasztották, jelent valamit, mert ha azok, akik elhalasztották, biztak volna az eredményben, nem halasztották volna el. Egy hét alatt, amíg esetleg meglesz az új választás, sok minden történhetik. Én mindig feltétlenül támogatom a gondolatot, hogy együtt meneteljünk, de ennek az ára nem lehet a Kisgazda Párt öntudatának feláldozása. Természetesen tárgyalni fogunk és addig elme gyünk, amíg nem sértyük a saját önértékünket.

A közös békéért, az ország nyugalmaért mindig, kellett és kell áldozatokat hozni.

Ez megéri, hogy együtt maradjunk és a békét élvezze az ország lakossága. De nem hozhatunk olyan áldozatot, amely önértékünk feladását jelenti. — Ha megfelelő feltételeket nem kapunk, akkor menjünk külön — lássuk, hogyan állunk.

Ezután a jelenlévők elhatározták, feliratban kérik a kormányt, hogy Csejkey Ernőt delegálja a Gazdasági Főtanácsba az önlátó iparosság gazdasági érdekeinek fokozottabb védelmére, majd údvözlő táviratot küldtek Nagy Ferenc miniszterelnöknek.

Csejkey Ernő kijelentette: a magyar iparosságnak meg kell találnia önmagát. A kisiparosságnak ki kell állnia a magántulajdon, magángazdálkodás és az egyéni kezdeményezés mellett!

## Dinnyés honvédelmi miniszter felavatta a határvadászok zászlóját Magyaróvárott

Dinnyés Lajos honvédelmi miniszter vasárnap ünnepélyes keretek között avatta fel a 6. honvédelmivadászok díszes zászlóját, melyet a mosonmagyaróvári műhelymunkások készítették és ajándékoztak a határvadászoknak.

Délelőtt istentiszteletet tartottak a templomokban, majd a főtéren megkezdődött az ünnepség, melyen résztvett Dinnyés Lajos honvédelmi miniszter, a SzEB orosz megbízottja, Genesiu román vezérőrnagy vezetésével egy tizenhéttagú román törzstiszti küldöttség, az amerikai, angol, jugoszláv és csehszlovák mis-

**Igazolvány képek**  
HORVÁTH FOTÓTÓL,  
Stimonty utca 1/b.

**Szeresd a virágot és ne féltsd a szívedet, mert ki azt szereti rossz ember nem lehet. (Petőfi)**

CSOKONAI SZÍNHÁZ Pénteken, szombaton, vasár napon, és este  
8-án, kedden este 7 órákor

**PEER GYNT**

HONTHY HANNA vendégjátékai  
Beleznay István felléptével  
OKOS MAMA szenzációs operett s'áger

Telefon: 110

APOLLO MOZI

Ma utoljára!  
Valakit megölték.  
Holnapról, szerdától!  
CSITRI  
Vérbeli amerikai hírvígjáték.  
Előadások d. u. 4, 6, 8, vasárnap és  
ünneppnap d. u. 11 órákor is.  
Telefon: 194

Vigszínház

mozi

Budapestet is megelőzve  
Debreceenben először a leg-  
vidámabb, a legszórakozta-  
több új magyar film:

**Egy pofon, egy csók**

Fősz.: Csontos, Bilicsi, Egry  
M., Déry Sári, Vaszari Piri.  
Előadások:  
3.30, 5.30, 7.30 órákor.

**Honvédeknek Jótékonyellő Kivánsághangversenyei**  
1947 május 12-én, hétfőn és 13-án, kedden az Arany Bikában.  
Közreműködnek: Iván Margit operatőrnő és  
Mindszenty István Budapest legnépszerűbb magyar nótá énekes.  
Helyárak: 1, 2, 3 és 4 forint. — Jegyek elővételben a nagytrafikban válthatók,  
Mindkét napon más műsor!  
Hangverseny tiszta bevételét a „Siess! Adj! Segíts!” hadi-  
fogoly akciónak fizeti be.

eziek kiküldöttéi. Dinnyés Lajos mi-  
nister beszédében hangsúlyozta,  
hogy a dolgozó magyar milliók most  
a demokrácia átfogó erejével mind-  
annyian egy cél felé menetelnek.

**A békesi program  
szellemében**

A Független Kisgazda Párt vasár-  
nap újabb gyűléseket tartott a vidéken,  
67 helyen ismertették a nép-  
pel a magyar tömeggel a politikai  
helyzetet. Ez már sorban a harmadik  
vasárnap, amikor a Kisgazda  
Párt képviselői, vezetői felkeresik a  
magyar falvakat, hogy közvetlenül  
érintkezzenek a magyar paraszti tö-  
meggel, — egyfelől, hogy felvilágos-  
ítsák őket, tájékoztassák a helyzet-  
ről, másfelől hogy erőt, kitartást  
marítsanak a magyar lélekből a to-  
vábbi munkára. A gyűléseken a bé-  
kesi program szellemében tájékoztat-  
ják a hallgatóságot és a sorozat-  
os népgyűlések tartása is a békesi  
program megvalósítása, amint-  
hogy a Kisgazda Párt munkája min-  
den tekintetben a békesi program-  
ban lefektetett elveken nyugszik.

A vidéken tartott gyűléseken a  
Kisgazda Párt kiküldöttéit minde-  
nyütt nagy szeretettel fogadják és a  
magyar nép hatalmas tömegei nö-  
vekvő bizalommal és szeretettel áll-  
nak a Kisgazda Párt mögött.

**Magyar-szovjet  
kereskedelmi tárgyalások**

Moszkvai értesülés szerint Rónai  
Eándor kereskedelmi miniszter veze-  
tésével a Moszkvában tartózkodó  
magyar delegáció vasárnap megkezdte  
a magyar-orosz kereskedelmi tár-  
gyalásokat.

**A 20 milliárd rubeles  
szovjet újépítési kölcsön  
nagy sikere**

A moszkvai sajtó beszámoló a va-  
sárnap kibocsátott 20 milliárd rube-  
les gazdasági és újépítési kölcsön  
nagy sikeréről. Az egyes távlatok  
szerint a nagyobb ipari központok-  
ban egy-két óra alatt már is 10-20  
millió rubelt jegyeztek le. A kievi  
jelentés arról számol be, hogy az  
ukrán főváros dolgozóit a múlt évi 32  
millióval szemben már az első na-  
pon 128 millió rubelt jegyeztek. MTI

**Gimnáziumok  
faliújság-versenye**

A debreceni Dákparlament április-  
ban faliújságversenyt hirdetett a deb-  
receni ifjúság számára. A versenyt öt  
gimnázium ifjúsága vett részt mind az  
öt pályamű bizonyosságát tesz az ifju-  
ságnak a diákokat és a községi népi  
erőközléséről.

A bírálóbizottság az AH. Gimnázium  
„A mi hangunk”-é, és a Gyak. Gimn.  
„Látóka”-é faliújságját tartotta mót-  
tónak az első helyre.  
A legelőkelőbb értékelésnek az  
Altamni Gimnázium faliújsága ad-  
teret.  
A Gyakori Gimnázium java ifju-  
ságának a Duna-köztérrel való problé-  
májában való egészen magas színvo-  
nalu tájékozottságáról tesz tanúságot  
a „Látóka”. Közös diák munkával kü-  
lönböző szempontból vizsgálja meg a  
duna népek megközelítésének szükség-  
ességét.  
A Ref. Gimnázium „Vigaszt szem-  
ek Párisra veszték”-é faliújság az  
ifjúság európai értékeléséről győz-  
 meg bennünket.  
A Szent István Gimnázium faliújsá-  
ga tartalmaz még sajátos diákproblé-  
mát: hogyan lehetne kielégíteni a nagy-  
lány beosztását, szerepét megvála-  
sítani.  
A Piarista Gimn. az 1946. áprilisi  
számmal vett részt a versenyen.  
A gimnáziumok igazgatóinak elis-  
merésüket fejezték ki, hogy ifju-  
ságukat a fejlődés szellemében vezetik,  
szabotálva az a bírálóbizottság.

**A brit külügyminisztérium szóvivője szerint  
május végén életbelép a békeszerződés**

London, május 5. (Reuter):  
Anglia reméli, hogy öt csatlós-  
állammal Olaszországgal, Ma-  
gyarországgal, Romániával, Bul-  
gáriával és Finnországgal meg-  
kötött békeszerződések május hó-  
végéig életbelépnek, miután a  
négy nagyhatalom a ratifikációs  
okmányokat formálisan is leté-  
te helyezi — mondotta a brit  
külügyminisztérium szóvivője  
hétfőn adott nyilatkozatában.

**Sztálin nyilatkozata  
a szovjet-amerikai együttműködésről**

Lehetséges és várható-e a két  
nagyhatalom, a Szovjetunió és  
az Egyesült Államok megegye-  
zése és együttműködése? A vá-  
lasztól, amelyet e kérdésre az  
események adni fognak, függ az  
emberi világ sorsa. Abban a  
most teljes srövegében kiadott  
beszédében, amelyet a múlt  
hó elsején Stálin amerikai poli-  
tikussal folytatott, Sztálin gene-  
ralisszimusz nyomatékos „igen”-  
nél felelt.  
Ne bíráljuk egymást — mon-  
dotta a generalisszimusz —

végéig életbelépnek, miután a  
négy nagyhatalom a ratifikációs  
okmányokat formálisan is leté-  
te helyezi — mondotta a brit  
külügyminisztérium szóvivője  
hétfőn adott nyilatkozatában.

minden népnek joga van ahhoz,  
hogy olyan rendszert kövessen,  
amelyt akar és a történelem  
fogja eldönteni, melyik a helye-  
sebb. Amidőn Roosevelttel talál-  
koztunk, nem nevezgettük egy-  
más semminek sem, megvalósít-  
tunk az együttműködést és si-  
keresen levertük az ellenséget.  
Ha a háború alatt együttműkö-  
dtünk, miért ne tehetnők meg bé-  
keben is?  
A Sztálin nyilatkozata világ-  
szerte nagy figyelmet keltett.

**Bizalmat kapott a francia kormány**

Párisból jelentik: A francia  
nemzetgyűlés vasárnap délután  
380 szavazattal 187 ellenében bi-  
zalmat szavaztak a kormányra;  
72 képviselő, köztük a kommunis-  
ta képviselők, tartózkodtak a  
szavazástól.

azok szakítást jelentenek a mi-  
nisztériumi szolidaritással és meg-  
köszöntö a kommunista minisz-  
terek eddigi támogatását.

**FRANCIAORSZÁGBAN  
ÁLTALÁNOS SZTRAJK KIROB-  
BANÁSÁTÓL TARTANAK**

Az amerikai hírszolgálat je-  
lentése szerint Franciaországban  
a kormányválsággal összefüggés-  
ben általános sztrájk kirobbaná-  
sától tartanak.

A minisztertanács után Rama-  
dier, majd később Thorez is meg-  
jelent a köztársasági elnöknél.

**Groza nyilatkozata a magyar rádióban**

A Budapesten tartózkodó  
Groza Péter román miniszterel-  
nök vasárnap nyilatkozott a  
Magyar Rádióban:  
— Hálásan gyűjtjük itt elmé-  
nyeinket — mondotta —, ame-  
lyek nemcsak egy eddig kifejt-  
ett munka gyümölcsei, hanem  
egyszerűen elkötelezés a to-  
vábbi munkára népeink barátság-  
ának kiépítésében. Egymást  
megismerve és szeretve rálephet-  
ünk arra az útra, amely a de-  
mokráciánkat a gazdasági együtt-

működés jegyében építi s a bé-  
két, a holdogabb jövőt biztosítja  
népeink számára.  
Vasárnap este a román követ-  
ség Groza miniszterelnök fog-  
adó-estét tartott, amelyen Tildy  
Zoltán köztársasági elnök, Nagy  
Ferenc miniszterelnök, valamint  
Rákosi Mátyas és Szakasits Árpád  
államminiszterek is részt-  
vettek.  
Kövágó József vasárnap ebé-  
den látta vendégül a román ven-  
dégeket.

**Groza miniszterelnök a szászvárosi  
öregdiákok találkozásán**

A hunyadmegyei öregdiákok, akik-  
nek legnagyobb része a szászvárosi  
egykori Kunkocsárd kollégiumba  
járt, hétfőn délelőtt a budapesti  
Lónyay utcai gimnáziumban találko-  
zó rendezték. Megjelentek a találko-  
zón az 1903-ban érettségizett volt  
diákok is. Ezekkel járta végig a gim-  
názium 8 osztályát Groza Péter ro-  
mán miniszterelnök is, aki szintén  
eljött a találkozóra.

jűnk ebben a harcban. Amikor  
1918-ban Magyarország összeomlott  
és ennek következményeként meg-  
alakult az úgynevezett Nagy-Romá-  
nia, akkor Romániában el volt ter-  
jedve az az ének, hogy „A kerék for-  
dul...” Amikor ő egy alkalommal  
megjegyezte hogy a kerék tovább is  
fordulhat, megrögték érte, pedig 23  
év múlva a kerék újra fordult és  
Nagy-Románia összeomlott.

Groza Péter nagy melegséggel em-  
lékezett meg a régi szászvárosi Kun-  
kocsárd Kollégiumról.  
— Hallják meg — mondotta be-  
széde további során emelt hangon  
Groza Péter miniszterelnök — azok  
is, akik a falakon kívül vannak az  
országban, azok is, akik túl vannak a  
szomszédságban, szokják meg, hogy  
történelmi fordulóponton vagyunk e  
két nép sorának nagy útján. Hallják  
meg, hogy mi nem azért harcoltunk  
egy életen keresztül, nem azért volt-  
unk hátrónban, hogy most leszerel-

— A mi generációnk — mondotta  
— annyi dicőseges emelkedést és  
szomorú összeomlást élt át, hogy  
mindabból, amit átélünk, le kell  
vonni a következtetést, különösen  
magyar és román vonatkozásban le-  
gyen végső, egyszerűen mindenkire vé-  
ge annak, hogy az egyik nép sikere  
csak a másik nép romlásának az  
árán érhető el. A magyar és román  
nép nemcsak szomszéd népek, ha-  
nem együtt is lakó népek.  
Hangsúlyozta Groza miniszterel-  
nök, hogy kezdettől fogva azt az el-

vet vállalta, hogy az együttlako né-  
pek minden vonatkozásban egyen-  
jognak, ezért míhelyt kormányza-  
jott, megsemmisítette mindazokat a  
határozatokat, amelyekkel a ma-  
gyar iskolák bezárultak. A magyar  
népiskolák és a magyar középisko-  
lák Erdélyben mind megnyiták és  
Marosvásárhelyen megkezdte műkö-  
dését a magyar Bolyai-Farkas egye-  
tem, amely Románia egyik legszebb  
egyeteme. Amilyen mértékben sike-  
rül elérni, hogy a Romániában élő  
magyar nép szabad, kulturális életet  
éljen és kulturális függetlenséget el-  
vezhessen, abban a mértékben fo-  
gunk olyan atmoszférát teremteni  
Magyarországon, amely meghozza a  
kulturális közeledést ma, holnap pe-  
dig a gazdasági szerződést.

**A ROMÁN ÉS MAGYAR  
KULTUSZMINISZTER  
TÁRGYALÁSAI**

Pass román művészetiügyi mi-  
niszter szombaton felkereste

**Ünnepélyesen búcsúztatták Groza Pétert**

Groza Péter román miniszter-  
elnök és kísérete hétfőn délután  
viszautaztak Bukaresztbe. Búcsú-  
ztatására a pályaudvaron megje-  
lentek Nagy Ferenc miniszterel-  
nök, Szakasits Árpád, Rákosi  
Mátyas h. miniszterelnökök és a  
kormány tagjai. Groza Péter  
miniszterelnök társaságában ér-  
kezett a pályaudvarra, a pályau-  
dvar előtt ellépett a kivonult  
dicsőszád sorfala előtt, amely-  
nek zenekara a román és a ma-  
gyar Himnuszát játszotta. — A  
román vendégek szívélyes bú-  
csút vettek a megjelent magyar  
személyiségektől, majd felszáll-  
tak a különvonatra, amely a ro-

Ortutay Gyula minisztert hivata-  
lában. A két miniszter hosszasan  
beszélgetett a magyar-román  
kultúregyezmény megkötésének  
részletkérdéseiről. Pass minisz-  
ter meghívta Ortutay Gyulát Bu-  
karestbe az egyezmény megköté-  
sére.

**GROZA PÉTER BUCSUKIHALL-  
GATÁSA TILDY ELNÖKNÉL**

Groza Péter román miniszter-  
elnök hétfőn délelőtt búcsúki-  
hallgatáson jelent meg Tildy  
Zoltánnál. A köztársasági elnök  
ez alkalommal átadta Groza Pé-  
ter miniszterelnöknek a Magyar  
Köztársasági Érdemrend nagy-  
keresztjét.

**Ünnepélyesen búcsúztatták Groza Pétert**

mán Himnusz hangjai mellett  
kigördült a pályaudvarról.  
A román sajtó meleg hangon  
és nagy elismeréssel foglalkozik  
a budapesti Magyar-Román kul-  
túrhét lefolyásával. A „Grep-  
luk” című lap részletesen beszám-  
ol a budapesti ünnepségről  
és elismeréssel adózik az ezt  
rendező magyar-román társasá-  
gnak. Nagy megdöbbenéssel je-  
lez a román lap arról is, hogy Buda-  
pest utcáit román-magyar zász-  
lókai díszítették fel, ami még  
sohasem fordult eddig elő. — A  
budapesti ünnepség a jövőre vo-  
natkozzalag is biztató reményt  
nyújt.

**A magyarországi szlávok ünnepe**

A magyarországi szlávok anti-  
fasiszta frontjának szlávok és  
délsláv tagozata Budapesten  
Stefánik emlékkünnepet ren-  
dezett. Az ünnepségen a magyar  
kormány képviselői is megjele-  
tek. Az ünnepi beszédet Horák  
Sándor rom. kath. lelkész, a ma-  
gyarországi szlávok antifasiszta  
frontjának országos ügyvezető-  
elnöke mondotta.  
— A mai ünnepély legyen  
láncosom a magyar és a szlávok  
nemzet között és jöjjön létre  
Magyarország és Szlovákia kö-  
zött az a békés és baráti meg-  
értés, amit mindnyájan annyira  
óhajtunk. Szűnjön meg a szlávok

és a magyar nemzet között a  
gyűlölet és szűlessék meg a köl-  
csönös tisztelet.  
— Megállapítom, hogy a ma-  
gyar nép sohasem nyomta el és  
nem is üldözte a szlávokat, de  
a feudalizmus bűnök következté-  
ben egyaránt szenvedett a régi  
Magyarországon a magyar és a  
szlávok nép. A szlovákiai ma-  
gyarok lelkében más nemzetek-  
kel szemben nem élt gyűlölet. —  
Beszédét így fejezte be:  
— A szlovákiai magyar kérdés  
megoldódik. Eljön a magyar-  
szlávok, a magyar-délsláv nép  
barátsága.

**A szövetkezeti törvény  
hatályba lép**

Az új szövetkezeti törvény ha-  
tálybalépésével új korszak kez-  
dődik a magyar szövetkezeti moz-  
galomban. A kereskedelmi és  
szövetkezetiügyi miniszter vár-  
megyánként szövetkezeti fel-  
ügyelőket állít szolgálatba. Az  
új szövetkezeti törvény már kez-  
detben igen komoly feladatokat  
ró a szövetkezetekre. Valamennyi  
szövetkezetnek 60 napon belül  
nyilvánartásváratel végett je-  
lentkezni kell a kereskedelmi és  
szövetkezetiügyi miniszternél. Az  
új törvény szerint minden szö-  
vetkezetnek 6 hónap alatt alap-  
szabályait módosítani kell. A  
törvény alapján haladéktalanul  
megkezdik az alszövetkezetek  
felszámolását.

**Ehségtüntetések Bécsben**

Hétfőn délelőtt meglepetésszerűen  
tizenkét bécsi gyárban sztrájk tört  
ki. A sztrájkolók a kormány székhá-  
za elé vonultak és körusban kiáltó-  
tak: Éhesek vagyunk! A sztrájkoló  
munkások követeléseit küldetésig  
terjesztette a kormány elé.

**Rövid táviratok**

Prágában összeült a politikai in-  
ternáltag kongresszus. Geogiades  
görög kiküldött azt hangoztatta,  
hogy Truman beszéde után Görög-  
országban határoz demokratikus érzel-  
mü-embert tartóztattak le.

Héjas Iván és társai ismeretes  
bűnügyében a népbíróság május  
13-ának déli 10 órájára tette ki az  
ítelet kihirdetését az esküdtszéki te-  
remben.  
— Bernadotte gróf, a svéd Vö-  
röskereszt elnöke elutasítja előtt a  
következő táviratot intézte Gyöng-  
yósi János külügyminiszterhez:  
Alkalommal volt meggyőződni a  
magyar nép egészen rendkívüli  
életrejáról és újjászervezési késze-  
géről, amivel a borzalmas háború  
pusztításain úrrá lett. Remélem,  
hogy a svéd-magyar barátság ez-  
zel a látogatással ismét elmé-  
lyül.

**Május 9-i évforduló  
ünnepe**

1946. május 8-án telték le a néma-  
tek a fegyver; és május 9-én írták alá  
Berlinben a fegyverszüneti szerződést.  
Az ünnepiünnep Magyarországon is ki-  
vezzi részét a Magyar Parizsnál  
Bajtársi Szövetsége ezalkalommal  
ünnepi előadást rendez mégpedig a  
budapesti rádióban, hogy azon a ma-  
gyar nép széles rétegét is résztvehe-  
senek. Az ünnepség május 6-án este  
9 órákor kezdődik Négrádi Sándor  
nemzetgyűlési képviselőnek, a Magyar  
Parizsnál Bajtársi Szövetsége elnö-  
kének beszédével.



Megjegyzés

A „Mária főhadnagy“ bemutatójával kapcsolatban írta a debreceni „Néplap“:

„A szabad május elsejének megcsúfolása volt az a tény, hogy a Csokonai-színház a Mária főhadnagyt tüzte műsorra ezen a napon. Ugyanakkor a soproni Városi Színház (igazgatója Kőszegi Géza, akit éppen a Néplaphoz közel álló körök, mint a jövő évi debreceni színigazgatójelöltet emlegetnek) színlapján ezt olvassuk:

„Sopron és vármegyei Nemzeti Bizottság és a „Magyar-Szovjet Művelődési Társaság“ soproni központja együttes rendezésében április 1-én, Sopron város felszabadításának 2. éves évfordulójára alkalmából díszelőadás: Mária főhadnagy.“

Kommentár felőlesleges.

Sík Sándor Debrecenben

A debreceni piarista intézet vasárnap délelőtt az Arany Bika dísztermében kitűnően sikerült irodalmi matiné-t tartott, amelynek vendége Sík Sándor, az ismert piarista papköltő, egyetemi tanár volt. Zsűfőlégi meglett a díszterem érdeklődőkkel. Dr. Süley Zsigmond, a piaristák debreceni igazgatója nyitotta meg a matiné-t és üdvözölte Sík Sándort meleg szeretettel. Ezután Sík Sándor tartott előadást és a magyar katolicizmus problémái során Prohászka Ottokár püspökről beszélt, aki ma is időszerű, ma is élő történelem. — Amikor Prohászka-ról szöveg — mondotta —, nem a politikusról, nem a szónokról beszéltek, hanem Prohászka-ról, a legmagasabb értékeiről, mit jelent Prohászka az emberiségnek és mit jelent Prohászka a magyar katolicizmusnak, a magyar irodalomnak. Prohászka volt a magyar katolikus újjászületésnek legnagyobb munkása, valóban az élő víz forrása, egy lángelme. Ő hozta összhangba a kora a vallással, a vallást a szociális haladással és heigszította, hogy a tudomány nincs ellentétben a vallással. Felrúta a kortársait és irányt mutatott a szociális haladásnak. Majd Prohászka-t, mint író-t ismertette, aki művészt volt, a magyar irodalom igen nagy értéke, akit nem lehetett utánozni. A papnevelés terén is igen nagy érdemeket szerzett. Majd felolvasta egyik versét, amelylyel legjobban tudja érzékeltetni a nagy püspök jellemét, egyéniségét, dinamikus erejét, jelentőségét.

A matiné második részében Sík Sándor legszebb verseiből adott elő lenyűgöző erővel. Előadásában versei szépsége, a gondolatok, forma maradéktalanul érvényre jutott és a közönségnek szinte gyönyörűséget szerzett. A közönség hálásan ünnepelt.

A matiné keretében a piarista énekár is szerepelt és Mándoky Ernő tanár, karnagy precíz vezetése mellett adott elő énekszámot. Az énekár fegyelmegyetten művészi nyújtott. Igen hatásosan megrázó erővel szavalt Sík versét Grünfeld Viktor és hangulatosan, drámai erővel kísérté a piarista szavalókórus. A Himnusz elneklésével fejeződött be a kitűnő, irodalmi értékű matiné.

Völegények és bálozó ifjak gondtörője a VÉGH ruhakölcsönözője Vöröshadcsereg útja 1.

Hohol műszaki üzlet tovább működik. — Oxigén, carbid, műszaki cikkek és autó felszerelési anyagok állandóan kaphatók. — Kérem régi vevőim pártfogását özv. Hohol Frigyesné Vöröshadcsereg útja 60.

Köztudomásra hozzuk, hogy Debrecen városában a Szovjet Konzulátus megkezdte hivatalos működését. A Konzulátus működése kiterjed Hajdú, Bihar, Jász-Nagykun-Szolnok, Eorsod, Zemplén, Abaúj, Szabolcs, Szatmár-

250.000 forint a Nagytemplom belső helyreállítására

A városi közigazgatási bizottság tegnapi ülésén az elnök Öry István főispán bejelentette, hogy az építészeti kormányzat 250.000 forintot utal ki a Nagytemplom belső helyreállítására. Az összeg 70 százaléka munkabérekre fizetendő ki, így a

Bereg vármegyék területére. — A Konzulátus hivatalos óráit tart hétfőn, szerdán és pénteken délelőtt 10 órától 3 óráig. — Címe: Debrecen, Arany János-utca 1/b. Telefon: 10-93. Debreceni Szovjet Konzulátus

A fancieskai emberhalál a törvényszék előtt

A debreceni törvényszék dr. Sörös tanácsa hétfőn tárgyalta a fancieskai emberhalál követő bűntényét. A múlt év december 25-én a Fancieskán Gavallér Jánosék „János“-napot, Kovács Istvánék „István“-napot tartottak. Kovács János és Kovács András este 9 óra tájban elküldték kocsisukat, Vida Mártont, hogy nézze meg a szomszédos tanyájukon az állatokat, nincse valami baj. Utja a Gavallér tanya mellett vitt el, ahol a kutyákat állítólag ráuszították. Amikor ezt Kovács és társai megtudták, elindultak a Gavallér tanya irányába, ahonnan közben kijött Gavallér Antal és több társa. A sötétben azután megtörtént az összes csapás, amelyek során Kovács János szülőkörével leütötte Gavallér Antalt, Kovács István fejével

közelesen meginduló helyreállítási munkálatok sok munkáskének adnak munkalehetőséget. A főispán bejelentését a közigazgatási bizottság tagjai örömmel vették tudomásul.

Milyen az álszövetkezet?

A budapesti Kereskedelmi Kamara ankláján Feszler Lajos kamarai titkár ismertette az álszövetkezet fogalmát. Feszler titkár idézte a szövetkezeti törvény ide vonatkozó részét. Álszövetkezet az a szövetkezet, melynek tagjai nem kiszádasági egyedek, ezenkívül ha a szövetkezet működésével kizárólag, vagy túlnyomó részben csak egyes személyeknek és nem összes tagjainak érdekeit szolgálja, ha a tagok életkörülményeiből (lakóhely, foglalkozás) nyilvánvaló, hogy azok nem vásárolhatnának a szövetkezetnél és végül ha a szövetkezet tagjainak alacsony számára való tekintettel szövetkezeti formában eredményesen nem működhet. A Kamara az álszövetkezet fogalmának ezt a meghatározását a maga részéről elfogadja, de kevesli és azt kiegészíteni kéri a következőkkel: Álszövetkezet még az is, mely tagjainak nem nyújt vásárlási visszatérítést, mert az igazgatói fizetések és az adminisztráció felelősségi nyereséget. Amely szövetkezet a napi piaci árnál olcsóbban árul, az nemcsak tisztességtelen versenyt követ el, hanem álszövetkezetnek minősüljön.

Földesi asszonyok a hadifoglyokért

A Független Kisgazda Párt földesi szervezetének lelkes asszonygárdája kitűnően sikerült teadélutánt rendezett az elmúlt nap Földesen. Napokon keresztül szorgoskodtak az asszonyok, hogy hazatérő véreink számára segítséget gyűjtsenek. A földesi nép megértette, hogy miről van szó, mert a kis faluban ezen az egyetlen délutánon kerekken ezer forint gyűlt össze. A pártszervezet mind a négy természet zsűfőlégi megtöltötték a gazdák és hozzátartozók, akik magyaros szeretettel látták vendégül az MND Sz budapesti vándorautóján a faluban tartózkodó orvosokat és védőnőket. Hajnali négy óráig maradtak együtt a legjobb hangulatban a földesiek, Aztán hazamentek, de nem lefeküdni, hanem ruhát cserélve ki, a zöldelő határhoz. Mert Földesen még úgy gondolkodnak az emberek, hogy aki fogény volt a mulatságban, legyen az a munkában is. Végül had írjuk le azoknak az asszonyoknak és leányoknak nevét, akik megrendezték ezt a kis ünnepszámra menő délutánt: Bene Jánosné, Karácsony Józsefné, Pataki Lajosné, Budaházi Gyuláné, Komesey Miklósné, Karacs Viktoráné, Jámbor Istvánné, Karacs Gizella, Karacs Berta és Kovács Antonia.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

T. I. vendéglős: Tekintettel arra, hogy a hadifoglyok hazahozatalára az illetékes magyar hatóságok megteremtik a fedezetet és mindent elkövetnek, hogy foglyaink minél előbb visszontáthassák övéiket, e célból külön gyűjtési akciót nem indítunk. Küldött húsz forintját ezután közszónnel nyugtazzuk és eljuttattuk a Kisgazda Párt női tagozatához, mely hónapok óta fáradozik azon, hogy majdan hazatérő hadifoglyaink számára támogatást nyújthasson.

100 125 cm Mátra új motorkerékpár kapható gyári garanciával. Mindkettő vezetővizsgamentes. Kizárólagos körzeti képviselő: Dr. Ungár István gépkerskedelmi és berautó fuvarozási vállala Debrecen, Hatvan-utca 1. Telefon: 674.

SZÍNHÁZ, MOZEL, MŰVÉSZET

CSOKONAI SZÍNHÁZ Keddén este 7-kor: Peer Gynt. Szerdán este 7-kor: Szakíts helyet. Csütörtökön este 7-kor: Peer Gynt. Pénteken este 7-kor: Okos mama. Honthy Hanna vendégfelléptével.

KAMARASZÍNHÁZ Keddén este 7-kor: Koncert. Csütörtökön este 7-kor: Koncert.

Hermann Bahrt: „Koncert“ c. vígjátékát mutatta be a Kamara Színház. A szellemes darab a ma társadalmi életékek keresztmetszetét mutatja enyhe ironiával és groteszkummal. Van néhány hamis tétel, mindamellett érdekeltes és rendkívül mulattató. Kemény Erzsébet szerepében szellemes, könnyed, játékos tökéletes természetesség jellemzi. Balogh Rézsa kedves színekkel eleveníti Jini alakját. Károlyi István széles skálájú művészettel, nemes egyszerűséggel formálja a körülrajongott művészbembert. Kormos Lajos a jellemzés minden finom árnyalatát felhasználta dr. Jura alakításában, amelyben megmutatkozott humoros vonása is. Bánky Judit, Padur Teréz, Nagy Erzsébet és Salm Berei helytállóak voltak epizód szerepekben. Károlyi István rendezői tevékenységének a jó izlés, pedantéria és műveltség jellemzői.

Honthy Hanna vendég szerepel Debrecenben péntektől három napig az „Okos mama“ c. operettben.

Belezay István színigazgató beadványt intézett a városához, melyben előadja, hogy június-júliusban is Debrecenben akar játszani és kéri ezekre a hónapokra is a városi szubvenciót. Mivel Nyiregyháza nem tudja eltartani a debreceni nagy társulatot, ezért oda egy részleg megy játszani.

Tamás Ervin képkiallítása

Fiatal festőművész, Tamás Ervin kiallítását tekintheti meg a közönség a Déri Múzeumban, a Szabadművelődési Felügyelőség rendezésében. A fiatal művész tavaly végezte el tanulmányait s ez az első önálló szereplése. Még elején áll az „útnak“, de máris sok, meglepően érdekes, egyéni művel állott ki a nyilvánosság elé. Harminc képi szerepel most a tárlaton. Közülük nyolc olajfestmény, 18 aquarell, kettő diófpác és kettő tussrajz. Érdekesesség egy „Csendélet“, amely Babits Mihály nyeralójának tesseract ábrázolja, az asztalon Babits néhány kedvenc tárgyával. Kitűnően mutatják meg a művész képességeit a Parasztasszony, Öregesség, Fehér házak, Futó eső, Vihar előtt, Tél táj és a Debrecen.

Kardos László előadása a Szabad Fórumon

Az Újságíró Clubban vasárnap rendezett Szabad Fórum előadásán nagyszámú közönség előtt beszélt Kardos László kultuszminisztériumi osztálytanácsos, a kiváló esztéta. Hozzáintézt kérdésekre adott válaszaiban, lenyűgözően érdekes stílusban fejtegette napjaink legérdekesebb irodalmi problémáit. Tárnyilag, széles látókörű, mindig a kérdés elevenjére tapintó válaszaí ügyszólólván lenyűgözték a közönséget. Beszél a fasizmusban magukat kompromittálták irók helyzetéről, megcáfolta azt a téves és elterjedt hitet, hogy az irók hallgatnának, szólt az existenciálismsról, ismertette a legfiatalabb költői nemzedék tagjait. Érdekes adatként közölte, hogy Magyarországon az Irók Szövetségébe eddig mintegy 500 Iró nyert felvételt, pedig ennyi tehetséges írónk aligha van. Ragyogóan formulázott, szellemes, értékes előadását mindvégig őszinte érdeklődéssel kísérte a közönség. Igazi élményt jelentett a Szabad Fórum előadásának másik része is, melyben Gulyás László, Borbély Edit, Szale Margit finom, művészi előadásában Bartók: Mikrokozmoszának VI. kötetét kapta a közönség. Előzőleg Asztalos Sándor szabadművelődési felügyelő tartott értékes, szép előadást Bartóknak erről az alkotásról.

Közérdekű levél

Villamos fűzetjegyeket árusítsanak a trafikokban Arra kérjük a HÉV igazgatóságát hogy a villamos fűzetjegyeket árusítsa a trafikok útján, hogy mennél kényelmesebben lehessen azokhoz hozzájutni. Elvégre ez érdeke a villamos társaságának is, hiszen így több ember veszi igénybe a villamost. Ha a távolabb fekvő trafikokba nem is adja, de a villamos megállóknál levő trafikokban kívánatos, hogy a közönség megkaphassa a fűzetjegyeket. Aláírások.

— A burgonya ismét dézsmamentesen szállítható. A szállításhoz továbbra is szállítási igazolványt kell kiállítani.

Parkirozás és a padok

Örömmel látjuk, hogy megindult a parkok részbeni rendezése. Minden elismerés és köszönet azoknak, akik e munkálatokat szorgalmazzák.

A szép és tiszta park a város egyik díszje, amelyen a szürke egyhangú kövezeten és környetegen elfáradt emberi szem gyönyörködve megpihen és egyben a város lakosainak lelkiéletét tükrözi viszsza.

Figyelembe véve az emberek fegyelmegyetlenségét és türelmetlenségét, hogy a parkok minél tovább rendezve maradjanak, hogy a rájuk költött pénz és munka ne, hogy rövid idő múlva kárba veszen, fontos a helyes, azaz célravezető parkirozás!

Az emberek ugyanis — tekintet nélkül a fű vagy virággyájkra — a céljukhoz vezető legrövidebb utat keresik és azon járnak. A négyzetes tereteken az átlókat használják és nem szívesen kerülnek a sarkok felé. Ez minden terünkön és parkunkon megfigyelhető és a nyoma meg is látható! Épp ezért a parkok rajzait, utaj úgy kell megszerkeszteni, hogy a ket szemben lévő sarkokról egyenes irányban lehessen átmenni a tér túlsó sarkára. Az utakkal szegélyezett fű v. virágágyak sarkait pedig le kell kerekíteni. Ha ez ellenkező a park rajzának stílusával és a virágágyaknak sarkosaknak kell lenniük, akkor az ágyak sarkait két irányban is, vagy 3—4 méter hosszúságban alacsony huzalkerjtséssel kell elválni.

Minden parkban — feltűnő helyen — sajnós, — minálunk még néhány figyelmeztető táblát is kell elhelyezni a következő felirattal: „A fűre lépni, növényzetben kár tenni, személni és a park utain kerékpározni tilos!“

A parkot minden jóérzésű, művelt ember oltalmába ajánlja a Polgármester.

Ami pedig a padokat illeti, kérjük a várost, hozzon itt is egy kis áldozatot és az Árpád és Petőfi teret is helyezzen el minél több padot!

Az Árpád térnek sűrűn lakott, nagy környéke van. A műhelyi, üzleti, irodai és háztartási munkában elfáradt dolgozóknak bizony igen jól esne a gyermekekkel délután és meleg nyári esteken a fűlelt levegőjű lakásokból, udvarokból kútni a padokra s legálabb így kivenni részüket a „nyári üdülésből“. — Most még félmi sincs hova.

Fennáll ez részben a Petőfi térre is, azzal a hozzáadással, hogy ott még az érkező és elutazó közönség kényelmét is szolgálja.

A Déri tér — mint a város egyik legszebb része, — már az oly sokat emlegetett idegenforgalmi ökölnál fogva is, természetesen tartjuk, hogy rövidesen rendezé jön.

Sarkos Sándor.

Tildy Zoltánné tiszteltetére fényes fogadás volt New-Yorkban

Szegedi-Maszkai Aladár, Magyarország washingtoni követe és felesége fogadást rendeztek a newyorki Plaza Hotelben Tildy Zoltánnéknak tiszteltetére. A fogadáson az amerikai magyar politikai, művészeti, irodalmi és gazdasági élet minden jelentős képviselője megjelent. A fogadás két óra hosszat tartott, amelyen Tildy Zoltánnéknak bemutatják a megjelenteket és az elnökszöny mindenkit üdvözölt, mindenkiel elbeszélgetett, Tildy Zoltánné szombaton Philadelphiába utazott, ahol a magyar segélyakció „Magyar Napot“ tartott.

Vizsgálat

A belügyminiszter az FTC pálya beomlott bírúnie ügyében a tömegszereplésnek okának pontos felvilágosítása céljából vizsgálatot rendelt el. Szakértőből álló bizottság foglalkozott a belügyminiszter-rendeletéből kiválasztott bírói bírúnie szerkezetében milyen mértékben gyengült meg és hogy milyen állapotban van. Ezenkívül a belügyminiszter hivatalból eljárást indít annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség a szerencsétlenségért mert tisztán pénzügyesélelelel a bírúnie teherbírásnál és befogadóképességénél jóval nagyobb tömeget bocsátottak be a mérkőzésre. Mindkét irányú eljárás folyamatban van és az eredményről a nagyközönséget tájékoztatni fogják.

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

A centralizáció átka: ma a város egyetlen vezetője sincs Debrecenben

Különböző hivatalos ügyekben hétfőn reggel Szabó Kálmán polgármester és Ménes János hegyettes polgármester Budapestre utaztak. Hétfőn délután a színházal kapcsolatos kérdéseknek a kultuszminisztériumban való megtárgyalására Szendrey Sándor helyettes-polgármester is Budapestre utazott. Ma Öry István főispán is felutazik a fővárosba hivatalos ügyek elintézésére...

Időjárásjelentés: Mérsékelt déli, délkeleti szél, változó felhőzet, néhány helyen kisebb eső. Erős éjszakai lehűlés. Többfelé, főleg keleten fagy. A mappali hőmérséklet kissé emelkedik.

Ügyeletes gyógyszerárak: Arany Angyal Vörös hadsergét 50. 'Saa' Hatvan u. 66. Radióújság. Kedd: 6.30: Falurádió. 6.45: Hegyesi torna. 7: Hírek. 7.20: Attelepítési Kormánybizt. közl. 7.30: Operetársulatok. 9: Jász. 10: Hírek. Operetársulatok. 12: Hírek. 12.15: Sztójánovitsa Lili ének. 13: Előadás. 13.15: Cigányzene. 14: Hírek. 14.10: Értés a könyvek otthonában. 14.25: Hangszerek. 15.55: Műsorismertetés. 16: Szalontegyűttes. 16.40: Román szép próza. 17: Hírek. 17.10: Párhuzam. 17.30: Hadifogorvóhíradó. 17.35: Vöröskereszt közl. 17.55: Attelepítési Kormánybizt. közl. 18: Anket. a Fórum klubban. 19: Hangszerek. 19.10: Titanos keringő. 19.50: Hírek. 20.45: A bogár: nép ünnepe. 21.40: Angol nyelvoktatás. 21.50: Hírek oroszul. 22: Hírek. 22.20: Mit hallunk holnap? 22.30: Attelepítési Kormánybizt. közl. 22.35: Cigányzene. 23: BBC lemezek. 24: Hírek. 0.10: Hírek franciául. 0.20: Hírek angolul. — Bpest II. 17: 05. Órai tea. 18: Hírek. 18.05: Hangszerek. 19: Falurádió. 19.15: Jeanne Marie Darré zongorázik. 19.35: Amerika muzsikája. 20.30: Rádiószabadegyetem. 21: Hírek. 21.15: Operaszerepek. 21.40: Vita arról, amit hallgatunk. 22: Jász.

A perreai bányászati sztrájk kilenc áldozata közül majdnem mindegyik családja ember volt. A kilenc bányász tizenhét árva hágyott maga után.

Kilenc hónap alatt közel ötmillió forint folyt be Debrecenben egyenes adóba. Dr. Csire Ferenc pénzügyigazgató közölte ezt a város közigazgatási bizottságában. Áprilisban 680.000 forint folyt be egyenes adóba. Ez 121.000 forinttal több, mint a márciusi összeg. Emelkedett az adóbevétel az általános forgalmi adóknál is, itt 132.000 forinttal több folyt be áprilisban, mint márciusban. Dr. Csire Ferenc beszámolt arról, hogy egyenes adó terén csak 10, forgalmi adóknál azonban 25 adóközséget sikerült létrehozni.

Meleg, száraz, szeszélyes volt az április. A hónap folyamán a hőmérséklet elérte a 23,4 fokot, de leszállt a -2 fokra is. Hat napon át volt talajmenti fagy. 13,6 fok volt az átlaghőmérséklet, 3,1 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. Debrecenben 32 milliméter csapadék esett, ez alig kétharmada a sokévi átlagnak.

Nyári ruhát adtak a Quaker Missions legújabban jó állapotban levő női nyári ruhaneműt küldött Debrecenbe, hogy azt kívánsághoz képest a többgyermekes hadiseregélyes asszonyok, a többgyermekes építőipari munkások, valamint a földmunkások és az új földhözjutottak között osszák szét. A szétosztást a város szociális ügyosztálya végezte.

Az iparügyi minisztérium földművelési munkáit kíván szervezni önálló iparosok és ipari munkások számára.

Anyák-napi ünnepély

Vasárnap délután tartotta meg Anyák-napi ünnepélyét a református egyház általános iskolájának Pacsirta-utcai körzete, amelyet Baja Mihály lelképásztor meghatóan szép könyörgése vezetett be. Kiemelkedő számai voltak a műsornak: Bach és Caesar Frank orgonaszólói Komlóssy Lajos és Nyakas László kántortanítók előadásában, valamint Beethoven: Fohász című triója, amelyet az előbbieket és Kádár Sándor tanító énekeltek. Széchy György igazgató-tanító ünnepi beszédében az anya magasos hivatásáról beszélt. Megemlékezett az élettárs nélkül maradt anyák nehéz sorsáról és hangoztatta, hogy az anyai szeretetet nem pótolja semmi. — Nagy sikere volt Nyakas Lászlónak, aki Ady: Köszönöm című versét és saját versét adta elő. — Kedvesek voltak a Pacsirta-kórus énekszámai: Bagi Gyula, Matkó Lajos, Mezei Ernő, Váry Gyula és Marjai Imre szavatai, akik Petőfi, József-Attila és Baja Mihály, Szabolcska Mihály verseit adták elő.

Készülnek a kislakások. A Böszörményi úton az őszel megkezdett 50 kislakás építése befejezéshez közeledik. Már a földmunkák felvétele van soron, az asztalosok, lakatosok is dolgoznak már. A 100 új kislakás terveit már elkészítette a város műszaki ügyosztálya.

Két iskola otthont keres. A közigazgatási bizottságban elhangzott tanfelügyelői jelentés szerint két állami iskola elhelyezéséről kell gondoskodni. A Fazekas Mihály általános iskolát sikerült a volt huszárlaktanyában elhelyezni, a Miklóspécsi úti iskolának azonban új lakóépületet kell építeni. A kultuszminisztérium elvben hozzájárult egy tiztantermes iskola felépítéséhez.

FÉRFI félcipő prima kivételben Ft 121.— Kontsek Cipőüzletben.

Tizenhét kutyaharapás egy hónap alatt, — sok a kóbor kutya. A közigazgatási bizottságban a tisztifőorvosi jelentés közölte, hogy áprilisban 18 kutyaharapást jelentettek, a vizsgálatok szerint egy esetben sem mutatkozott veszélyesség. A városban lszapordtak a kóbor kutyák. Öry István főispán kimondotta, hogy átír a közigazgatási bizottság a városi tanácshoz, fogamatossáon erőteljes intézkedéseket a kóbor kutyák ellen.

FÉRFI nyárcipő borjúbőrből kruppontlappal Ft 117.— Kontsek Cipőüzletben.

98 házasságkötés, 286 születés, 111 halálozás volt áprilisban Debrecenben. A terméshéts száporodás így 125. A város lakossága tényleg 260 fővel gyarapodott, így ma Debrecen lakosainak a száma a rendőri bejelentőhivatal adatai szerint 131.882.

Uj magántanár a debreceni egyetemen. Szombaton délelőtt tartotta magántanári próbaleadását az egyetem bölcsészeti karán dr. Kardos László miniszteri osztálytanácsos, a debreceni zsidó gimnázium volt tanára. Tárgyköréből: a format hűség problémáját választotta ki erre az alkalmára. A hallgatóság nagy tetszéssel fogadta az előadást, a bölcsészeti kar pedig magántanárként képesítette Kardos Lászlót s e határozatát megerősítette végezt feltevezette a közoktatási miniszterhez.

SZÉP, jó és olcsó női férfi és gyermek cipő a legnagyobb választékban Kontsek Cipőüzletben.

Az állanvédelmi rendőrség őrizetbe vette Csicsódi Imre 22 éves Német utca 30. sz. alatti lakost, aki Miklóspécsen demokráciellenes agitációt folytatott. Megindult a vizsgálat, hogy Csicsódi, aki mint ügynök más községekben is megfordult, ott nem fejtette ki hasonló tevékenységét.

TORNA, tenisz és házi cipő kapható Kontsek Cipőüzletben.

Almának nézték az aknát

Halálos kimenetelű szerencsétlenség történt Váncsodon. Baka István 7 éves tanuló, Ujtelep 172. szám alatti gyermek kiment a sporttelepre játszani, ahol egy aknát talált, amelyet almának nézett és játszani kezdett vele. Az akna felrobbant és Bakát azonnal megölte. A közelben tartózkodó Szántó Imre tanuló súlyos sérülést szenvedett.

80 százalékos kárt okoztak a bogarak a répában — jelentette a közigazgatási bizottságban Vigh István gazdasági főfelügyelő. Az őszi kalászosok szépen fejlődtek, csupán a későn vetettek ritkák a felfagyás következtében. Az előírt szántóterület teljes egészében felszántották. Az eső hatására kiszarjadt legelőkre a gazdák már kihajtották a őszagókat. Így a takarmányhiány nyomozható hatása megszűnt. Az állatállomány állapota a szűkös- és az abrakta-kormányban a tél folyamán volt hiány ellenére kielégítő.

LUXUS szandalettel minden színlében nagy választékban Kontsek Cipőüzletben.

Magánymozgó Gálócsy nyomoz. Informál személyi, családi, üzleti ügyekben. Baltazár 12.

Bajtha Béla miniszterelnökségi államtitkár több amerikai egyesület meghívására júliusban Amerikába utazik, ahol előadásokat tart a magyar népbírókóik ítéltékzeleiről.

Zogu volt albán király és felesége, a magyar Apponyi Geraldine három gyermekével együtt szűkös körülmények között került Egyiptomba. A volt király és családját Faruk egyiptomi király támogatja, akiknek ősei Albániából származnak.

GYERMEK félcipők nagy választékban Kontsek Cipőüzletben.

Olcsó bottal keltette lemevetlen teless Lukasz László MÁV alkalmazottat, amikt szolgálattól hazafelé tartott a Monostorpályi úton. A tettes ezután az eszméletlen férfi pénztárcáját 86 forinttal, aranygyűrűjét és óráját elrabolta.

FÉRFI cipő barna és fekete színlében Ft. 121 Kontsek Cipőüzletben.

Zsebméretű ellopja Meződi Klára Nyomatató-utcai lakos pénztárcáját 124 forinttal, amíg a tejcsarnok előtt sorban állt.

Feltörték a raktárát Bán Kálmáné Piac utca 63. sz. alatti lakosnak és 600 forint értékű papírát ellopták.

FÉRFI cipő luxus kézmunka kivételben kapható Kontsek Cipőüzletben.

Nehéz helyzete miatt felakasztotta magát Ferencsik András 35 éves mészoló, Hatvan u. 55. sz. alatti műhelyébe bezárkózva nadrágszíjával a fogsárra. Mire tetéj észrevették, meghalt.

Előljáratották a debreceni rendőrségre fegyverreljeséért Bordács László hajdúsamsoni lakost, akinek a lakásán három löfegyvert találtak.

OLCSÓ női, férfi és gyermek típuscipők nagy választékban Kontsek Cipőüzletben.

Feltörték Nagy Gyuláné Dózsa-utcai lakását ismeretlen tettesek és onnan 40 forint készpénzt és értékes ruhaneműt loptak.

Két kasszát ellopott Mohácsi István Nap u. 15. sz. alatti lakos előszobájából besurranó tolvaj.

Női fekete, barna és drapp sportcipő szép és erős kivételben Ft. 96.— Kontsek Cipőüzletben.

14 befűrészt követett el ablakon bemászva Debrecenben másfél hónap alatt egy 13 éves fiatal korú fiú, aki a lopott értékeket orgazdnál értékesítette s az árát fagyialtra és mozira költötte. A rendőrség elfogta.

Női antidop szandalett minden színlében, izléses kivételben Ft 98.— Kontsek Cipőüzletben.

Kasszafurás a Deák Ferenc utcán

Kasszafurók álkulcsaj behatoltak a Kühne Deák Ferenc-u. 8. szám alatti helyiségébe; az ott lévő pénztárcát kacsával, az úgynevezett „rózsásmódszerrel” megfűrték s 1300 forintot, egy arany karkötőt és egy pár cipőt elloptak.

Nyomozó tiszték tanfolyamának záróvizsgája

Nagy sikerrel folyt le hétfőn a rendőrségen a nyomozó tiszték kéthónapos tanfolyamának záróvizsgája, melyre Budapestről Kemény Gábor vezérőrnagy, dr. Békási László rendőrnagy és Ilóczy Béla rendőrszázados érkeztek le. A tanfolyamon, melynek vezetője Hernádi Gyula rendőrszázados, szakasparancsnok Dériföldi Béla rendőrfőhadnagy; előadói pedig dr. Matkó Sándor alezredes, Csongrádi Béla őrnagy, dr. Kiss Sándor, Gorzó István, dr. Braun Miklós, dr. Veres András rendőrszázadosok, Szabó Gyula ny. százados és Kaszás József hadnagy voltak. — 35 nyomozó tiszt tanult és a vizsgán, melyen megjelent Molnár Győző alezredes, a kapitányság vezetője is, kiváló előmenetellel tettek bizonyosságot.

OLCSÓ gyermekcipők Kontsek Cipőüzletben.

Rimóczy Mihályt, a posta volt nyilas vezérigazgatóját, aki Nyugatra szállította a posta műveket érő felszerelést és kitelepítette a posta 200 alkalmazottját, a népügyészség Budapestten letartóztatta.

Hajdúböszörményben, mint a debreceni vizsgálóbírósnak jelentették, egy 20 éves hajadon úszóló magzatát megölte és utána a holttestet egy ládában elásta. A vizsgálóbírósnak részéről dr. Illyés Gábor vizsgálóbíró szállt ki a törvénytörés orvossákkal együtt, akik a boncolást is megkeztették. Megállapított nyert, hogy az úszóló holtan jött a világra, így bűncselekmény nem forog fenn, csupán a holttestnek a kamarában való elásta képez kihágást.

PARAFATALPU női szandalett különlegességek nagy választékban Kontsek Cipőüzletben.

A debreceni népbírósg öttagú különváncsa dr. Baecker József tanácselnök vezetésével újból kiszállt Miskolcra és ott tárgyal le több köztársaság és demokráci ellenes bűncselekményt.

A debreceni népbírósg hétfőn tárgyalta Zong János asztalos és Kozma Imréné Pongor Mária Kishegyesi-úti lakosok bűncselekményét, akiket háborús bűntettelt vádolt a népügyészség. A vád szerint Zong és Kozmánné 1944 nyarán, amikor a zsidókat a gettóból a Téglygyárba szállították, Mandel Józsefné debreceni gyógyszerész feleségét, aki szállítás közben megszökött, elfogták és átadták a németeknek. Kozmánné tagadta a vádat, míg Zong azzal védekezett, hogy ő akkor légöröndör volt és azért intézkedett. A népbírósg Zong Jánost 6 havi börtönnre ítélte. Kozmánnét felmentette a vád alól. A népügyész fellebbezett.

GUMI gazdaszizma békebeli minőségben kapható Kontsek Cipőüzletben.

Sörtéspestis, orhanc és minden egyéb állatbetegség elleni szerrum és oltóanyag korlátlan mennyiségben szerezhető be a földművelésügyi minisztérium által megállapított leszállított áron.

LICHTMANN, Dixy, Schiffer cipők nagy választékban Kontsek Cipőüzletben.

JÓ ALLÁST AKAR? Tanuljon géprést, gyorsírást dr. Naményiné gyoráíróiskolájában. Piac 58. Linoletum-házban.

Pignatczyk István chronometer és műórás Piac u. 69. (Megyeházal színlében).

Símai gyoráíróiskolában állandó beiratkozás. Piac u. 73. Államvizsga. Vidékieknek vasútkedvezmény.

Hrabéczy festi, tisztítja ruháit. Széchenyi utca 1. szám.

A kultuszminisztériám és a debreceni festőművészek

A vallás- és közoktatásügyi minisztérium művészeti ügyosztálya. Úgy látszik, fokozottabb figyelemmel kíséri Debrecen képzőművészetét. Csak nemrég sorolta be Holló Lászlót, a nagy debreceni festőt azok közé a művészek közé, akik rendszeres állami támogatásban részesülnek. Kevesselelőbb Szanyi Oláh Istvántól, akinek a debreceni művészeti élet szervezésében is nagy érdemei vannak, két jelentős műalkotást vásárolt a Szépművészeti Múzeum. A napokban pedig Debrecenben járt dr. Kardos László, a művészeti ügyosztály jelenlegi vezetője és Szalay József miniszteri titkár, képzőművészeti előadó, akik sorra látogatták a kiválóbb debreceni festőket. Adler Miklós, Főlegyházi László, Gosztonyi Boláné, Menyhart József, Zilahy Edit műteremt és Tamás Ervin kiállítását a Déri-múzeumban. Kívánatos volna, hogy ezt az érdeklődést tettek is kövessék: a debreceni képzőművészek jelentős állami támogatása és a debreceni művésztelep létesítése.

A Tiszántúli Földmívelési Tanács a selyemhernyótenyésztésért

A Tiszántúli selyemgubótermelésének fokozására a Tiszántúli Földmívelésügyi Tanács messzemenő támogatást nyújt azáltal, hogy a gubóáron felül jutalmazni kívánja a kiváló eredményt felmutató termelőket. A jutalom összege: Bihar vármegyében 500, Hajdú megyében és Debrecenben 1000, Szabolcs vármegyében 1000 és Szatmár megyében 500 forint. A díjakat a beváltás után a Selyemtenyésztési felügyelőség javaslatára a Tanács küldi szét július hónapban. Egyébként a selyemhernyó tenyésztése iránt egyre nagyobb érdeklődés mutatkozik. A néhány napos selyemhernyók és tenyésztési papírok, utasítás Debrecenben az alábbi két helyen vehetők át: Nagy Sándor, Miklós utca 23 és Csaprik Mihály, Téglavető, Pósa utca 38 sz. alatt.

Felhívunk minden Apolónót és Apolót, aki jelenlegi intézkedésekben szolgálatot teljesít, hogy a közeljövőben megnyitott betegápolási tanfolyamra jelentkezzenek a klinikai telepen működő egészségügyi szakszervezet iródjában délelőtt 8—14 óráig. A jelentkezők hozzák magukkal kérvényüket, amelyhez szolgálati bizonyítványukat is csatolják, mert a tanfolyamon való részvétel előzetes szolgálati időhöz van kötve. Jelentkezési határidő május 14. Korrezi János, az egészségügyi szakszervezet főtitkára.

GYÁSZROVAT

Id. Tóth Gábor dohánygyári munkás 61 éves korában elhunyt. Temetése kedden 4 órakor lesz a Köztemető II. ravatalozójából baptista szertartással. Lakás: Ág utca 9. Pusztai temetkezés.

Ösv. Tólos Vinczéné 80 éves korában elhunyt. Temetése ma délután 4 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozójából. Lakás: Kosuth-utca 67. Bartha végzi.

Teremi Anuska 6 hónapos korában elhunyt. Temetése szerdán délután 2 órakor lesz a Köztemető alagsori ravatalozójából. Elhunytát gyászolják szülei: Teremi László nejevel Keoskés Ilonával és kiterjedt rokonság. Lakás: Fancsika 12. Bartha végzi.

Farkas Iván Máv. műhelyi főművezető 44 éves korában tragikus körülmények között elhunyt. Temetése kedden délután 5 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből. Gyászolják: Bána-tos felesége, gyermekel, édesanyja, testvérei, sógorai, sógoronai és kiterjedt rokonsága. Lakás: Kálvin tér 13. Dankó temetkezés.

BÖRBERI kosztüm készen és megrendelésre Fábrián Modellházban Piac-u. 43. sz. (Sveits pártja.)

Írógép, számológép és kellékek. Eladás, vétel, csere Szőke Ervin írógépkereskedő Eötvös-u. 38. (3-ai csengélni)

Farkas Iván Máv. műhelyi főművezető 44 éves korában tragikus körülmények között elhunyt. Temetése kedden délután 5 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből. Gyászolják: Bána-tos felesége, gyermekel, édesanyja, testvérei, sógorai, sógoronai és kiterjedt rokonsága. Lakás: Kálvin tér 13. Dankó temetkezés.

